

Sygn. akt VII U 1098/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2020 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Roslan - Karasińska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 21 grudnia 2020 r. w Warszawie

sprawy J. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o podjęcie wypłaty emerytury

na skutek odwołania J. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 30 czerwca 2020 r. znak: (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 30 czerwca 2020 r. znak: (...) w ten sposób, że zobowiązuje organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. do podjęcia od 1 stycznia 2020 r. wypłaty emerytury ustalonej dla odwołującego się J. W.;

2. odwołanie w zakresie żądania odsetek przekazuje organowi rentowemu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. celem rozpoznania.

Sygn. akt VII U 1098/20

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. w dniu 30 czerwca 2020 r. wydał decyzję znak: (...), mocą której przyznał ubezpieczonemu J. W. emeryturę od dnia 1 stycznia 2020 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w następujący sposób: (187.005,69 zł + 43.961,96 zł)/180,10 i wyniosła do wypłaty 1.282,44 zł. Organ rentowy wskazał, że z uwagi na zbieg prawa do więcej niż jednego świadczenia, może być wypłacane tylko jedno świadczenie, bardziej korzystne dla ubezpieczonego, którym w tym przypadku jest emerytura wojskowa, przyznana przez Wojskowe Biuro Emerytalne (decyzja z dnia 30 czerwca 2020 r., znak: (...)) – nienumerowana karta a.r.).

W dniu 20 lipca 2020 r. ubezpieczony **J. W.** wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 30 czerwca 2020 r. znak: (...) w przedmiocie przyznania prawa do emerytury od 1 stycznia 2020 r. i jednoczesnego jej zawieszenia z uwagi na zbieg z prawem do emerytury wypłacanej przez Wojskowe Biuro Emerytalne. Odwołujący wniósł o podjęcie wypłaty emerytury w wysokości obliczonej przez ZUS w zaskarżonej decyzji i wypłatę należnych świadczeń wraz z odsetkami za każdy dzień opóźnienia w wypłacie świadczenia emerytalnego. W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 8 czerwca 1998 r. nabył uprawnienia do emerytury wojskowej. Do ustalenia

prawa do świadczenia i jego wysokości Wojskowe Biuro Emerytalne w W. przyjęło: okres służby wojskowej od dnia 15 września 1969 r. do dnia 30 kwietnia 1998 r. w łącznym wymiarze 28 lat, 7 miesięcy i 16 dni, okres służby w warunkach szczególnych w wymiarze 11 miesięcy i 29 dni, okres składkowy poprzedzający służbę do lat 3 w wymiarze 10 miesięcy i 11 dni. Razem procentowy wymiar emerytury wyniósł 78,40%, jednak z uwagi na zasadę nie przekraczania 75% w decyzji emerytalnej ustalono maksymalną ustawową wysokość na 75% podstawy wymiaru. Dodał, że po przejściu na emeryturę wojskową był zatrudniony w Głównym Urzędzie Nadzoru Budowlanego w W. na stanowisku Naczelnika Wydziału. Okres pracy w tej instytucji od dnia 1 kwietnia 1999 r. do dnia 15 lipca 2010 r. został udokumentowany składkami na jego koncie ubezpieczeniowym. W związku z powyższym od dnia 8 czerwca 1998 r. ma przyznane prawo do pełnej emerytury wojskowej w wymiarze 75% podstawy wymiaru, a z uwagi na 11 lat pracy w cywilnym urzędzie administracji państwowej nabył również prawo do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Odwołujący wskazał, że jego sytuacja jest niekorzystna ze względu na fakt, że rozpoczął służbę wojskową przed 1 stycznia 1999 r., zaś tacy emeryci wojskowi mogą wyłącznie doliczać lata swojej pracy zawodowej do podstawy wymiaru emerytury do osiągnięcia podstawy w wysokości 75%, z kolei emeryci wojskowi, którzy rozpoczęli służbę od 1 stycznia 1999 r., mogą pobierać dwa świadczenia. Przepisy nie precyzują jak należy postąpić w sytuacji, gdy emeryt pobiera emeryturę wojskową i nie może jej podwyższyć poprzez doliczenie dalszych okresów pracy, a jednocześnie na podstawie tych dalszych okresów zatrudnienia nabył prawo do świadczenia w systemie powszechnym. Na tle ww. okoliczności i skarżonej decyzji, odwołujący stwierdził, że pomimo lat partycypowania w powszechnym systemie emerytalnym i opłacania składek nie może korzystać z emerytury przyznanej przez ZUS, w praktyce więc odłożone przez niego w systemie składki mające dać ekwiwalent w postaci zabezpieczenia świadczenia emerytalnego przepadają. Powołał się przy tym na stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w wyroku z dnia 24 stycznia 2019 r. (I UK 426/17), w którym Sąd ten wskazał, że o wyjątku od zasady pobierania jednego świadczenia nie decyduje określona data przyjęcia do służby, ale brak możliwości obliczenia emerytury przy uwzględnieniu cywilnego stażu emerytalnego. Przy czym ten brak możliwości nie występuje wtedy, gdy emeryt nie decyduje się na złożenie wniosku o doliczenie po zwolnieniu ze służby wojskowej okresów składkowych i nieskładkowych, choć mogą one zwiększyć podstawę wymiaru do 75%. Wspólnym bowiem mianownikiem uzasadniającym prawo do dwóch świadczeń są uwarunkowania wynikające z przepisów, które nie pozwalają na wykorzystanie stażu cywilnego w emeryturze wojskowej, a nie wybór emeryta wojskowego. Na tej podstawie odwołujący wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i odwieszenie prawa do wypłaty świadczenia emerytalnego z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (odwołanie z dnia 20 lipca 2020 r. k. 5-6 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 24 sierpnia 2020 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.** wniósł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że zgodnie z art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 53 ze zm.), w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. W myśl zaś ust. 2 ww. przepis art. 1 stosuje się również, z uwzględnieniem art. 96, w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie z prawem do świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym osób, o których mowa w art. 2 ust. 2, z wyjątkiem przypadku, gdy emerytura wojskowa lub policyjna została obliczona według zasad określonych w art. 15a dotyczącego osób powołanych po raz pierwszy do zawodowej służby wojskowej po 1 stycznia 1999 r. albo art. 18e dotyczącego osób powołanych do zawodowej służby wojskowej po raz pierwszy po dniu 31 grudnia 2012 r., ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin lub w art. 15a lub art. 15d lub art. 18e ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno - Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin. W ocenie organu rentowego z uwagi na treść powyższych przepisów nie jest możliwe równoczesne podjęcie wypłaty obu ww. świadczeń, a z uwagi na to, że emerytura wojskowa jest świadczeniem korzystniejszym, to ta emerytura powinna być wypłacana ubezpieczonemu. Organ rentowy podkreślił także, że o zastosowaniu wyjątku od zasady wypłacania jednego świadczenia decyduje brak możliwości obliczenia emerytury wojskowej przy uwzględnieniu cywilnego stażu emerytalnego, a nie data przyjęcia żołnierza zawodowego do służby wojskowej. Wskazał również, że wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2019 r. (I UK 426/17) dotyczy sprawy indywidualnej i nie wywołuje żadnych skutków prawnych dla ogółu potencjalnie

zainteresowanych ubezpieczonych. Na tej podstawie organ rentowy stwierdził, że zaskarżona decyzja jest prawnie oraz faktycznie uzasadniona (odpowiedź na odwołanie z dnia 24 sierpnia 2020 r. k. 8-9 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony J. W., ur. w dniu (...) posiada uprawnienia do emerytury wojskowej od dnia 1 maja 1998 r. Prawo do ww. emerytury zostało odwołującemu przyznane na mocy decyzji Wojskowego Biura Emerytalnego oraz na podstawie ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin. Do ustalenia prawa do emerytury wojskowej oraz wysokości świadczenia uwzględniono okres służby wojskowej od dnia 15 września 1969 r. do dnia 30 kwietnia 1998 r. w łącznym wymiarze 28 lat, 7 miesięcy i 16 dni, okres służby w warunkach szczególnych w wymiarze 11 miesięcy i 29 dni, okres składkowy poprzedzający służbę do lat 3 w wymiarze 10 miesięcy i 11 dni, tj. okres zatrudnienia od dnia 21 października 1968 r. do dnia 31 sierpnia 1969 r. w (...) Spółdzielni (...). Na dzień przyznania odwołującemu emerytury jej wymiar procentowy wynosił 78,40%, jednakże z uwagi na zasadę nie przekraczania 75% w decyzji emerytalnej ustalono maksymalną ustawową wysokość w wymiarze 75% podstawy wymiaru świadczenia emerytalnego (pismo z dnia 18 lutego 2020 r., pismo z dnia 19 marca 2020 r., świadectwo pracy z dnia 20 grudnia 1974 r., opis przebiegu służby wojskowej – nienumerowane karty a.r.).

Po przejściu na emeryturę wojskową, ubezpieczony był zatrudniony w Głównym Urzędzie Nadzoru Budowlanego w W. na stanowisku Naczelnika Wydziału w okresie od dnia 1 kwietnia 1999 r. do dnia 15 lipca 2010 r. na podstawie umowy o pracę. W dniu 29 stycznia 2020 r. ubezpieczony złożył w organie rentowym wniosek o emeryturę. Decyzją z dnia 26 lutego 2020 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. przyznał ubezpieczonemu zaliczkę na poczet przysługującej emerytury od dnia 1 stycznia 2020 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Ustalając wysokość świadczenia, organ rentowy uwzględnił kwotę składek zaewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji w wysokości 187.005,69 zł oraz średnie dalsze trwanie życia w wymiarze 180,10 miesięcy. Wysokość emerytury została ustalona w oparciu o przepis art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS i wyniosła do wypłaty 1.038,34 zł. Jednocześnie organ rentowy wskazał, że zawiesza wypłatę świadczenia z powodu zbiegu prawa do więcej niż jednego świadczenia, gdyż może być wypłacane tylko jedno świadczenie wyższe bądź wybrane przez ubezpieczonego (decyzja ZUS z dnia 26 lutego 2020 r., znak: ENP/25/045220820 – nienumerowane karty a.r. tom II).

Decyzją z dnia 30 czerwca 2020 r., znak: ENP/25/045220820, organ rentowy przyznał ubezpieczonemu J. W. emeryturę od dnia 1 stycznia 2020 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w następujący sposób: $(187.005,69 \text{ zł} + 43.961,96 \text{ zł})/180,10$ i wyniosła do wypłaty 1.282,44 zł. Organ rentowy ponownie wskazał, że z uwagi na zbieg prawa do więcej niż jednego świadczenia, może być wypłacane tylko jedno świadczenie, bardziej korzystne dla ubezpieczonego, którym w tym przypadku jest emerytura wojskowa, przyznana przez Wojskowe Biuro Emerytalne (decyzja ZUS z dnia 30 czerwca 2020 r., znak: (...)) – nienumerowane karty a.r. tom II).

Ubezpieczony nadal pobiera emeryturę wojskową i nie występował o jej zawieszenie. O tym fakcie poinformował Zakład Ubezpieczeń Społecznych we wniosku z dnia 29 stycznia 2020 r. (wniosek z dnia 29 stycznia 2020 r. – nienumerowane karty a.r. tom II).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach niniejszej sprawy, jak również w aktach rentowych odwołującego. Zdaniem Sądu dokumenty, w zakresie w jakim Sąd Okręgowy oparł na nich swoje ustalenia, są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Dokumenty te nie były przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem wynikające z nich okoliczności należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie J. W. od decyzji organu rentowego z dnia 30 czerwca 2020 r. znak: (...), jest zasadne i jako takie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy zważyć, że zgodnie z art. 148¹ § 1 kodeksu postępowania cywilnego (Dz.U. z 2020 r. poz. 1575 ze zm.) Sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, Sąd uzna – mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych – że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. Analizując treść złożonych przez strony i zgromadzonych w aktach rentowych dokumentów, Sąd uznał, że okoliczności faktyczne nie były w sprawie sporne. Spór nie dotyczył faktów lecz prawa, wobec czego Sąd na podstawie art. 148¹ § 1 k.p.c. uznał, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, co w konsekwencji pozwoliło na rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym.

Zgodnie z treścią przepisu art. 2 ust. 2 z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 53 ze zm.) świadczenia na warunkach i w wysokości określonych w ustawie przysługują również żołnierzom zawodowym oraz funkcjonariuszom Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, (...) Marszałkowskiej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celnej, (...) Skarbowej i Służby Więziennej, jeżeli nie spełniają oni warunków do nabycia prawa lub utracili prawo do świadczeń określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym tych osób, oraz członkom rodzin pozostałym po tych osobach. Stosownie zaś do treści art. art. 95 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. Przepis ust. 1 stosuje się również, z uwzględnieniem art. 96, w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie z prawem do świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym osób, o których mowa w art. 2 ust. 2, z wyjątkiem przypadku, gdy emerytura wojskowa lub policyjna została obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin lub w art. 15a lub art. 15d lub art. 18e ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, (...) Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, (...) Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

W niniejszej sprawie bezspornym jest, że odwołujący się J. W. ma przyznane prawo do emerytury wojskowej od dnia 1 maja 1998 r., a jednocześnie - z uwagi na podjęcie zatrudnienia po przejściu na emeryturę wojskową - nabył prawo do emerytury z systemu powszechnego. Na mocy decyzji z dnia 30 czerwca 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał odwołującemu się prawo do emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej, przy czym powołując się na treść ww. przepisów oraz wymienione okoliczności dokonał zawieszenia wypłaty świadczenia z uwagi na pobieranie przez odwołującego emerytury wojskowej, a więc zbieg świadczeń przy możliwości pobierania tylko jednego z nich. Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy zważył, że stanowisko organu rentowego jest zbieżne z zasadami wynikającymi z treści ww. przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS zgodnie, z którymi w przypadku osób uprawnionych do emerytury z ubezpieczenia społecznego w zbiegu z prawem do świadczeń przewidzianych w odrębnych w przepisach dotyczących zaopatrzenia emerytalnego tzw. służb mundurowych wymienionych w art. 95 ust. 2 tej ustawy wypłaca się wyłącznie jedno z tych świadczeń. Stanowisko to jest wyrażone wprost zarówno w treści ust. 1 powołanego wyżej przepisu, jak i ugruntowane w orzecznictwie. Nie ma zatem wątpliwości, że z treści art. 95 ust. 1 i ust. 2 ustawy emerytalnej wynika zasada prawa ubezpieczeniowego, zakładająca prawo do pobierania jednego świadczenia (wyższego lub wybranego przez uprawnionego) w sytuacji tzw. zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w tej ustawie, jak również w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie emerytalnej z prawem do świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym, między innymi żołnierzy zawodowych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2012 r., II UK 237/1, wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 13 lipca 2016 r., III AUa 1254/15). Również możliwość nabycia obu rodzajów tych świadczeń, przewidzianych na tle odrębnych systemów zabezpieczeń społecznych, nie jest równoznaczna z

możliwością ich wspólnej wypłaty. Co do zasady w razie zbiegu uprawnień do emerytury z dwóch różnych systemów przysługuje tylko jedno świadczenie - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego.

W orzecznictwie pojawia się jednak możliwość stosowania wyjątków od tej zasady. W wyroku z dnia 24 stycznia 2019 r. (I UK 426/17), wydanym w stanie faktycznym i prawnym zbliżonym do okoliczności i istoty sprawy niniejszej, Sąd Najwyższy analizował sytuację żołnierzy zawodowych powołanych do służby wojskowej przed dniem 2 stycznia 1999 r. oraz tych, którzy podjęli służbę po dniu 1 stycznia 1999 r., zgodnie z rozróżnieniem dokonany przez ustawodawcę na tle przepisów ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, w kontekście ich uprawnień emerytalnych oraz przez pryzmat zachowania konstytucyjnej zasady równości wyrażonej w art. 32 ust. 1 Konstytucji RP. W wywodach poczynionych w powyższym wyroku Sąd Najwyższy zauważył, że nie wszyscy żołnierze, który pozostawali w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., mogą faktycznie zrealizować uprawnienie do wykorzystania "cywilnej" wysługi emerytalnej. Wystarczy bowiem odpowiednio długa służba i wzrosty emerytury z tytułu szczególnych właściwości służby (art. 15 ust. 2 i 3) lub z tytułu inwalidztwa wojskowego (art. 15 ust. 4), aby - przy splaszczeniu podstawy wymiaru emerytury wojskowej do maksymalnie 75% (art. 18 ust. 1) – cywilne okresy ubezpieczenia w żaden sposób nie zwiększały świadczenia. W takim przypadku emeryt wojskowy, niezależnie od swojej woli, nie ma prawnej możliwości skonsumowania żadnego "cywilnego" okresu ubezpieczenia w wojskowej emeryturze. Podobnie rzecz się ma w przypadku tego rodzaju okresów poprzedzających służbę, krótszych niż rok (art. 15 ust. 1 pkt 2-4). W opisanych uwarunkowaniach emeryt wojskowy pozostaje w sytuacji identycznej jak żołnierz, który rozpoczął służbę po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r. - jego emerytura jest obliczana wyłącznie w oparciu o wojskowy staż emerytalny. Z konstytucyjnej zasady równości wyrażonej w art. 32 ust. 1 Konstytucji RP - jak wskazywał dalej Sąd Najwyższy - wynika nakaz jednakowego traktowania podmiotów prawa w obrębie określonej klasy (kategorii). Wszystkie podmioty prawa charakteryzujące się w równym stopniu daną cechą istotną powinny być traktowane równo, a więc według jednakowej miary, bez zróżnicowań zarówno dyskryminujących, jak i faworyzujących. Zasada równości zakłada jednocześnie różne traktowanie podmiotów różnych, tj. podmiotów, które nie posiadają wspólnej cechy istotnej. Równość wobec prawa to także zasadność wyboru takiego, a nie innego kryterium zróżnicowania, które jednakże musi pozostawać w racjonalnym związku z celem i treścią danej regulacji, wagą interesu, któremu zróżnicowanie ma służyć i w odpowiedniej proporcji do wagi interesów, które zostają naruszone w wyniku wprowadzonego różnicowania oraz z innymi wartościami, zasadami, czy normami konstytucyjnymi, uzasadniającymi odmienne traktowanie podmiotów podobnych. Kryterium, które niewątpliwie zadecydowało o uprzywilejowaniu (pobieraniem dwóch świadczeń) żołnierzy, którzy zostali powołani do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., to brak możliwości uwzględniania w wojskowej emeryturze jakiegokolwiek okresu „cywilnego” stażu emerytalnego. Kryterium to jednocześnie określa krąg podmiotów charakteryzujących się tą samą istotną cechą relewantną. Do tej grupy należą emeryci wojskowi, których wypracowane okresy składkowe i nieskładkowe nie miały żadnego wpływu na wysokość emerytury wojskowej, do nich zaś należą wszyscy żołnierze, którzy zostali powołani do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r. oraz niektórzy żołnierze, którzy pozostawali w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r. W konkluzji powyższego wywoodu Sąd Najwyższy uznał za właściwy kierunek wykładni art. 95 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej, z którego wynika, że użyte w ust. 2 tego artykułu sformułowanie „emerytura obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych” oznacza odwołanie się do zasad obliczenia emerytury wojskowej określonych w tych przepisach, a więc z uwzględnieniem wyłącznie służby wojskowej, co z kolei uzasadnia prawo do pobierania dwóch emerytur wypracowanych niezależnie od siebie. Zatem o wyjątku od zasady pobierania jednego świadczenia nie decyduje data przyjęcia do służby, ale brak możliwości obliczenia emerytury wojskowej przy uwzględnieniu „cywilnego” stażu emerytalnego. Jednocześnie Sąd Najwyższy wskazał przy tym, że wspomniany wyżej brak możliwości nie występuje wtedy, gdy emeryt wojskowy nie decyduje się na złożenie wniosku o doliczenie po zwolnieniu ze służby wojskowej okresów składkowych i nieskładkowych, choć mogą one zwiększyć podstawę wymiaru emerytury do 75%. Wspólnym bowiem mianownikiem uzasadniającym prawo do dwóch świadczeń są uwarunkowania wynikające z przepisów prawa niepozwalające na wykorzystanie stażu cywilnego w emeryturze wojskowej, a nie wybór emeryta wojskowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2019 r., I UK 426/17).

Sąd Okręgowy podziela powyższe stanowisko w całości uznając, że przyjęta przez Sąd Najwyższy interpretacja art. 95 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej w zakresie sformułowania „emerytura obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych” ma zastosowanie w niniejszej sprawie. Zważyć należy, że okoliczności faktyczne i prawne sprawy, w której orzekł Sąd Najwyższy oraz sprawy niniejszej, są niemal tożsame. W sprawie tej skarżący nabył uprawnienia do emerytury wojskowej po 23 latach służby, następnie złożył wniosek o doliczenie do wysługi emerytalnej stażu pracy podjętej po przejściu na emeryturę wojskową, w wyniku czego przysługująca mu emerytura osiągnęła maksymalną wartość 75% podstawy wymiaru. Jednocześnie organ rentowy odmówił mu wypłaty emerytury przyznanej z systemu powszechnego z uwagi na zbieg świadczeń. Podobna sytuacja miała miejsce w sprawie niniejszej. Niewątpliwie odwołujący poprzez zatrudnienie na podstawie umowy o pracę po przejściu na emeryturę i doliczenie tego okresu składkowego osiągnął maksymalną wartość wojskowego świadczenia emerytalnego wynoszącą 75% podstawy wymiaru, a zatem jedynie w oparciu o zasady obliczania tej emerytury określone w ustawie o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i wynikające z niej ograniczenia nie ma możliwości podwyższenia tego świadczenia, mimo „wypracowania” przez odwołującego dodatkowego okresu składkowego. W sytuacji niniejszej sprawy okres ten miał jednak charakter ponadwymiarowy w tym sensie, że z uwagi na osiągnięcie przez odwołującego maksymalnej podstawy wymiaru emerytury wojskowej przewidzianej przepisami ustawy pozostała część „cywilnego” stażu emerytalnego nie mogła zostać uwzględniona w algorytmie obliczania emerytury wojskowej.

Na tle powyższych okoliczności oraz w świetle prezentowanej wyżej interpretacji art. 95 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej Sąd Okręgowy uznał za dopuszczalne pobieranie przez odwołującego równolegle dwóch świadczeń - zarówno emerytury wojskowej, jak i emerytury powszechnej.

Mając zatem na względzie powyższe Sąd Okręgowy uwzględnił odwołanie J. W. i uznając je za zasadne na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego w ten sposób, że podjął wypłatę przyznanej mu emerytury od dnia 1 stycznia 2020 r. zgodnie z pkt 1 sentencji wyroku.

Odnośnie żądania zapłaty odsetek, Sąd miał na uwadze, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 maja 2011 r., sygn. akt II UK 360/10). Należy podkreślić kontrolną (następczą) funkcję postępowania sądowego i zasadę, że przedmiotem tego postępowania może być roszczenie, będące uprzednio przedmiotem rozpoznania przez organ rentowy. Dochodzenie przed sądem, czy to prawa do świadczenia z ubezpieczenia społecznego, czy odsetek od zaległego świadczenia, które nie były przedmiotem decyzji organu rentowego, jest - co do zasady - niedopuszczalne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2008 r., II UK 267/07 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 1999 r., II UKN 204/99). W postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych niedopuszczalne jest merytoryczne rozpoznanie żądań, które wykraczają poza podstawę faktyczną decyzji zaskarżonej odwołaniem (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 stycznia 1980 r., sygn. akt III URN 52/79 oraz z dnia 29 września 2000 r., sygn. akt II UKN 759/99). Także żądanie ubezpieczonego, które nie było przedmiotem decyzji organu rentowego, a zostało zgłoszone w odwołaniu, czy w toku postępowania przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych, powinno być przekazane przez sąd do rozpoznania organowi rentowemu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 1999 r., sygn. I UKN 622/98). Dopiero wtedy, gdy organ rentowy wypowie się co do zasadności żądania zapłaty odsetek ustawowych, co uczyni w formie decyzji, ubezpieczony będzie mógł zająć stanowisko i ewentualnie nie zgadzając się z treścią decyzji, zaskarżyć ją do sądu ubezpieczeń społecznych. Tym samym objęte odwołaniem żądanie ubezpieczonego zasądzenia odsetek za każdy dzień opóźnienia w wypłacie świadczenia emerytalnego, Sąd Okręgowy potraktował jako nowe żądanie wypłaty odsetek i na podstawie art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. przekazał je do rozpoznania organowi rentowemu, o czym orzekł w pkt 2 sentencji wyroku.